

ACADEMIA ROMÂNĂ

DANUBIUS-RI (Research Infrastructure): infrastructură distribuită pan-europeană de cercetare sub coordonare românească

Comunicat de presă

23 mai 2016

În ziua de 20 mai 2016 a avut loc la Academia Română, sub coordonarea acad. Cristian Hera, Vicepreședinte al Academiei Române, o reuniune de lucru consacrată Proiectului strategic de importanță națională deosebită, „Centrul Internațional de Studii Aprofundate privind Sistemele Fluviu-Mare, DANUBIUS-RI, infrastructură pan-europeană distribuită de cercetare științifică“.

La reuniune au participat Octavian Șerban, consilierul ministrului fondurilor europene, Viorel Vulturescu, consilier la Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare, acad. Nicolae Panin, președintele Secției de Științe Geomice a Academiei Române, responsabilul Proiectului Academiei Române „Proiectul European al Dunării - Strategia Națională a Dunării“, proiect coordonat de acad. Cristian Hera, Adrian Stănică, directorul științific al Institutului Național de Cercetare Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină - GeoEcoMar, coordonator al proiectului ESFRI-DANUBIUS-RI, Simona Lițescu, președinta Consiliului Științific al Institutului Național pentru Științe Biologice și Mihaela Păun, CS I la același institut.

DANUBIUS-RI (Research Infrastructure) va fi o infrastructură distribuită pan-europeană de cercetare sub coordonare românească. Proiectul a fost inițiat de România, iar în prezent are sprijin politic din partea a 10 guverne din Uniunea Europeană. La consorțiul DANUBIUS-RI au aderat 90 de institute de cercetare și universități din țară și din străinătate.

Proiectul DANUBIUS-RI este considerat de Guvernul României proiect strategic de importanță națională pentru România (Memorandum semnat de Prim-Ministrul României pe 7 octombrie 2014) și a fost menționat ca atare în Strategia Națională de cercetare științifică 2015-2020. Pe această bază, s-a constituit și subprogramul DANUBIUS în cadrul Planului Național de cercetare științifică (PN III), alături de alte subprograme dedicate unor infrastructuri pan-europene. De asemenea, are statutul de proiect fanion (flagship) în cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD).

Academia Română este parte integrantă a efortului național pentru proiectul DANUBIUS-RI și participă la realizarea lui prin unitățile de cercetare-dezvoltare coordonate.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Proiectul DANUBIUS-RI a fost inclus, în urma unei selecții la nivel european deosebit de severe (2015-2016), în noua „Foaie de parcurs“ (roadmap) ESFRI (European Strategic Forum for Research Infrastructure), fiind primul proiect pan-european aflat sub coordonarea României (<http://www.esfri.eu/roadmap-2016>).

Obiectivele principale ale DANUBIUS-RI sunt: (i) perfecționarea gestiunii sustenabile, inovative și adaptative a zonelor umede, deltelor, lagunelor, ecosistemelor costiere prin cunoașterea în detaliu și în profunzime a proceselor care influențează evoluția ambientală a sistemelor Fluviu-Mare; (ii) dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere ca fundament a creșterii economice a regiunilor din cadrul sistemelor Fluviu-Mare, fără a periclita biodiversitatea lor naturală; una din principalele zone de studiu ale proiectului este sistemul Fluviul Dunărea-Delta Dunării-Marea Neagră; (iii) creșterea gradului de participare a comunităților locale la gestiunea sustenabilă a regiunilor menționate mai sus.

Misiunea științifică a DANUBIUS-RI se încadrează în sistemul de specializare inteligentă și va cuprinde studiul avansat al caracteristicilor sistemelor Fluviu-Mare, al impactului schimbărilor globale asupra acestor sisteme, al răspunsurilor sistemelor la schimbările globale, al efectelor intensificării activităților umane din zonă și al schimbărilor cererilor societale față de aceste sisteme. DANUBIUS-RI va avea un rol important în educația permanentă, în inițierea și participarea la elaborarea unor legi și reglementări de mediu, precum și la crearea unor noi produse și tehnologii verzi.

Componenta românească a proiectului va consta într-un **Centru de coordonare (Hub)** la nivel european (situat în Delta Dunării, comuna Murighiol, unde există un teren de 10 ha destinat Centrului, în administrarea Institutului Național de Cercetare pentru Științe Biologice), un **Centru de Date** pentru întreaga infrastructură pan-europeană și **Super-Site-ul Delta Dunării** (zonă de studii de cercetare științifică), precum și într-o vastă rețea de unități de cercetare și de învățământ superior care vor conlucra pentru realizarea obiectivelor din cadrul Cărții Albe DANUBIUS-RI (Program științific și de management internațional).

Stadiul implementării proiectului DANUBIUS-RI este următorul:

1. În documentația prezentată la ESFRI, România s-a angajat să contribuie la coordonarea proiectului de infrastructură distribuită pan-europeană și la construcția componentelor românești ale acesteia cu suma de 150 de milioane de Euro (scrisoare semnată de către Prim-Ministru, în anul 2014).
2. Suma dedicată proiectului de infrastructură de cercetare DANUBIUS-RI de către DG REGIO prin P.O.C. (Program Operațional Competitivitate) este de 47,5 milioane Euro (inclusiv cofinanțare 7,5 milioane Euro). Suma a fost

ACADEMIA ROMÂNĂ

condiționată de **acceptarea** pe Roadmap-ul ESFRI 2016, condiție ce **a fost îndeplinită prin publicarea acestuia**. În urma acceptării pe foaia de parcurs ESFRI, suma va putea fi accesată în urma elaborării și depunerii tuturor documentelor necesare aplicației de Proiect Major la Programul Operațional Competitivitate. În prezent nu există încă o alocare dedicată de resurse financiare pentru redactarea la cel mai înalt nivel calitativ a documentelor adiționale cererii de finanțare pentru accesarea acestei sume din POC (ex. studiu de fezabilitate, studiu de impact de mediu etc.) în conformitate cu cerințele programului.

3. În urma adoptării noii Foi de Parcurs ESFRI, Comisia Europeană a deschis un apel dedicat de Acțiune de Coordonare și Sprijin (INFRADEV 2 / 2016 CSA - în programul Horizon 2020). Acest apel reprezintă un sprijin financiar pentru consolidarea consorțiului infrastructurii pan-europene, a realizării statutului legal al viitoarei persoane juridice europene DANUBIUS-ERIC, a reglementărilor, standardelor și normelor comune, precum și pentru pregătirea politicii comune de achiziție și acces la date ale viitoarei infrastructuri (Proiect „Faza Pregătitoare“ - Preparatory Phase). România pregătește propunerea pentru proiectul Horizon 2020 DANUBIUS Preparatory Phase; prin ANCSI s-au alocat resursele financiare necesare redactării și depunerii acestei propuneri de proiect, coordonat de INCD pentru Geologie și Geoecologie Marină - GeoEcoMar, în parteneriat cu INCD pentru Științe Biologice.
4. Elaborarea propunerii de proiect DANUBIUS Preparatory Phase (termen de depunere la Comisia Europeană 22 iunie 2016), precum și realizarea anumitor acțiuni suport, în perioada 20 aprilie - 20 iulie 2016, se realizează pe baza unui contract încheiat între ANCSI cu INCD GeoEcoMar și INCD pentru Științe Biologice (suma alocată este de 800.000 lei). Propunerea de proiect Preparatory Phase se elaborează cu participarea tuturor țărilor din UE care au aderat la Consorțiu. Acțiunile suport, care sunt susținute prin contractul menționat, cuprind: leadership european (reprezentare și negocieri cu agențiile de finanțare și comunitățile științifice din statele partenere în consorțiu etc.) și primii pași spre construirea comunității naționale de utilizatori și a identificării necesarului științific național aferent DANUBIUS-RI. Acțiunile ce se vor derula în sprijinul DANUBIUS-RI sunt prevăzute a se realiza în cadrul subprogramului DANUBIUS din Planul Național III de Cercetare-Inovare (2015-2020), fără ca în prezent să aibă un buget dedicat pentru anul 2016, excepție făcând contractul mai sus menționat.
5. După finalizarea contractului prevăzut la pct. 4, pentru a răspunde angajamentelor asumate de România la Comisia Europeană și la ESFRI, va fi necesară realizarea următoarelor acțiuni:

ACADEMIA ROMÂNĂ

- a. Elaborarea și susținerea documentației pentru aplicația de Proiect Major la Fonduri Structurale, componenta românească a DANUBIUS-RI (Nucleu Central, Supersite Delta Dunării, Centru de Date). Suma pentru aceste acțiuni pentru perioada 2016-2018 (24 luni) va fi discutată cu ANCSI, o potențială sursă de finanțare fiind Planul Național III.
- b. Cofinanțarea activităților din proiectul Horizon 2020 DANUBIUS PP (organizări ședințe conexe și adunări generale, armonizarea și integrarea componentelor românești cu celelalte elemente ale DANUBIUS-RI, aspecte juridice referitoare la integrarea activelor românești în viitorul DANUBIUS ERIC - persoană juridică pan-europeană, realizarea de materiale publicitare dedicate componentei românești etc.).
- c. Organizarea comunității naționale de utilizatori și pregătirea de apeluri de cercetare dedicate, în vederea valorificării optime a noilor oportunități reprezentate de către DANUBIUS-RI, ca infrastructură pan-europeană și susținerea financiară corespunzătoare.
- d. Finanțarea funcționării (inclusiv întreținere și modernizare) elementelor românești de infrastructură după construcție. Suma anuală necesară va fi estimată în Studiului de Fezabilitate.

La finalul reuniunii de lucru au fost propuse acțiuni de susținere a implementării proiectului DANUBIUS-RI, cu participarea ministerelor angrenate și a Academiei Române, astfel ca angajamentele asumate de România să fie respectate în totalitate și la termenele stabilite prin documente oficiale.